

Україна
Донецький окружний адміністративний суд
УХАЛА
про повернення позовної заяви

18 липня 2019 р.

Справа №219/8031/19

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Суддя Донецького окружного адміністративного суду Логойда Т.В., перевіривши виконання вимог законодавства при подачі позовної заяви кандидата у народні депутати України Ковальова Олександра Івановича до дільничної виборчої комісії № 141523 одномандатного виборчого округу №51, дільничної виборчої комісії № 141527 одномандатного виборчого округу №51, Відділу ведення Державного реєстру виборців Бахмутської міської ради про визнання протиправним дій,

в с т а н о в и л а:

18 липня 2019 року кандидат у народні депутати України Ковалев Олександр Іванович звернувся до суду з адміністративним позовом, в якому просив визнати протиправними дії відповідачів з включення до реєстру виборців та списків виборців на виборчих дільницях № № 141523, 141527 у одномандатному виборчому окрузі № 51 на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року виборців після 15 липня 2019 року.

Позовну заяву від імені позивача підписано Кислим Андрієм Матвійовичем як адвокатом.

Відповідно до частини 1 статті 55, частини 1 статті 57 Кодексу адміністративного судочинства України сторона, третя особа в адміністративній справі, а також особа, якій законом надано право звертатися до суду в інтересах іншої особи, може брати участь у судовому процесі особисто (самопредставництво) та (або) через представника.

Представником у суді може бути адвокат або законний представник.

Згідно з частиною 1 статті 12 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» особі, яка склала присягу адвоката України, радою адвокатів регіону у день складення присяги безоплатно видаються свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю та посвідчення адвоката України.

Таким чином, статус особи як адвоката підтверджується свідоцтвом про право на заняття адвокатською діяльністю або посвідченням адвоката України.

Відповідно до частини 4 статті 59 Кодексу адміністративного судочинства України повноваження адвоката як представника підтверджуються довіреністю або ордером, виданим відповідно до Закону України "Про адвокатуру і адвокатську діяльність".

В свою чергу, відповідно до частини 1 статті 26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правової допомоги.

Документами, що посвідчують повноваження адвоката на надання правової допомоги, можуть бути: 1) договір про надання правової допомоги; 2) довіреність; 3) ордер; 4) доручення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги.

Частиною 2 статті 26 вказаного Закону визначено, що ордер - письмовий документ, що у випадках, встановлених цим Законом та іншими законами України, посвідчує повноваження адвоката на надання правової допомоги. Ордер видається адвокатом,

*306*3781125*1*2*

адвокатським бюро або адвокатським об'єднанням та повинен містити підпис адвоката. Рада адвокатів України затверджує типову форму ордера.

Відповідно до пункту 4 Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги, що затверджене рішенням Ради адвокатів України від 12 квітня 2019 року № 41, ордер видається адвокатом, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням та повинен містити обов'язкові реквізити, передбачені цим Положенням.

Згідно з підпунктами 12.03 та 12.8 пункту 12 Положення ордер містить такі реквізити, як: посилання на договір про надання правової допомоги/доручення органу (установи), уповноважених законом на надання безоплатної правової допомоги, номер (у випадку наявності) та дату цього документа; обмеження повноважень, якщо такі передбачені договором про надання правничої (правової) допомоги.

Зазначені норми узгоджуються з імперативною вимогою частини 4 статті 26 Закону України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність», з положеннями статей 55 та 57 Кодексу адміністративного судочинства України, статей 237 та 240 Цивільного кодексу України, що спрямовані на забезпечення інтересів особи, яка прийняла рішення брати участь у судовому процесі через представника, гарантування захисту її інтересів цим представником в межах наданих йому повноважень, що забезпечує справедливе і ефективне судочинство.

Аналіз наведених положень законодавства дає підстави для висновку, що: по-перше, як вже зазначалося, статус особи як адвоката підтверджується свідоцтвом про право на заняття адвокатською діяльністю або посвідченням адвоката України; по-друге, повноваження представника, яким є адвокат, повинні бути підтвердженні оригіналами (належним чином завіреними копіями) ордеру, що виданий на ведення справи в суді, або довіреності; по-третє, ордер, на відміну від довіреності, не вказує обсяг повноважень, наданих адвокату.

Повноваження адвоката, зокрема щодо підписання позовної заяви, повинні підтверджуватися домовленістю сторін у договорі про надання правової допомоги, який засвідчує існування між позивачем як клієнтом та адвокатом домовленості щодо обсягу наданих йому повноважень шляхом окремого визначення такої дії у договорі.

Звернення до суду з використанням правничої допомоги інших осіб при реалізації права на справедливий суд (стаття 1312 Конституції України, статті 16, 57 Кодексу адміністративного судочинства України та стаття 10 Закону України «Про судоустрій і статус суддів») передбачає надання до суду належних доказів дійсної волі особи, що є учасником справи, на уповноваження іншої особи щодо надання правничої допомоги. Такі докази повинні виключати будь-які сумніви стосовно справжності та чинності такого уповноваження на момент вчинення певної процесуальної дії, а також стосовно охоплення такої дії дійсним колом повноважень представника, що делеговані йому особою, яка реалізує право на справедливий суд. Представник повинен демонструвати повагу до суду, підтверджуючи наявність повноважень на представництво, а також не позбавляти довірителя права знати про дії представника, зокрема, стосовно звернення з позовною заявою до суду.

Аналогічні висновки щодо застосування норм права викладені в постанові Верховного Суду від 18 жовтня 2018 року в справі № 811/1507/18, в ухвалах Верховного Суду від 29 травня 2019 року в справі №360/4073/18, від 30 травня 2019 року в справі №808/1914/18, від 30 травня 2019 року в справі №808/1914/18, які відповідно до ч. 5 ст. 242 Кодексу адміністративного судочинства України мають бути враховані судом при виборі і застосуванні норм права.

До позову додано лише завірену копію першої сторінки ордера від 18 липня 2019 року серії ХВ №000101, в якому зазначено, що його видано на підставі договору про надання правової допомоги/доручення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги від 18 липня 2019 року.

Документів, які б підтверджували волевиявлення позивача на надання адвокату повноважень щодо представництва його інтересів у суді та права підпису від його імені процесуальних документів, які подаються до суду, зокрема позовної заяви, та які могли б надати можливість перевірити обсяг наданих повноважень, до суду не подано.

*306*3781125*1*2*

Крім того, з позову вбачається, що позивач звернувся до суду з позовом не як фізична особа - громадянин, а як кандидат у народні депутати України. В той же час з копії ордеру вбачається, що він виданий фізичній особі, а не кандидату у народні депутати України.

Відповідно до підпункту 12.4 пункту 12 Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги, що затверджено рішенням Ради адвокатів України від 12 квітня 2019 року № 41, ордер містить такі реквізити, як назву органу, у якому надається правова допомога адвокатом із зазначенням, у випадку необхідності, виду адвокатської діяльності відповідно до статті 19 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Отже, в ордері на надання правової допомоги має бути зазначено не абстрактний орган державної влади, а конкретна назва такого органу, зокрема суду.

Аналогічна висновки викладені в постанові Великої Палати Верховного Суду від 05 червня 2019 року в справі № 9901/847/18, в якій Суд зазначив, що оскільки адвокат як представник позивача «не надав належного ордера на підтвердження своїх повноважень, а саме: всупереч вимогам законодавства до суду подав ордер, у якому не зазначено конкретної назви органу (суду), в якому надається правова допомога, суд першої інстанції, повертаючи позовну заяву на підставі пункту 3 частини четвертої статті 169 КАС, не допустив порушень норм процесуального права».

Висновки щодо застосування норм права, що викладені у вказаній постанові Верховного Суду, відповідно до ч. 5 ст. 242 Кодексу адміністративного судочинства України мають бути враховані судом при виборі і застосуванні норми права до спірних правовідносин.

Ордер, копія якого додана до позову, в порушення вимог законодавства не містить конкретну назву органу (суду), у якому надається правова допомога адвокатом.

Отже, відповідними документами не підтверджено те, що позовну заяву підписано особою, яка має право її підписувати.

Відповідно до пункту 3 частини 4 статті 169 Кодексу адміністративного судочинства України позовна заява повертається позивачеві, якщо позов подано особою, яка не має адміністративної процесуальної діездатності, не підписано або підписано особою, яка не має права її підписувати, або особою, посадове становище якої не вказано.

Керуючись пунктом 3 частини 4 статті 169, статтями 248, 272 Кодексу адміністративного судочинства України,

у х в а л и л а:

Позовну заяву кандидата у народні депутати України Ковальова Олександра Івановича до дільничної виборчої комісії № 141523 одномандатного виборчого округу №51, дільничної виборчої комісії № 141527 одномандатного виборчого округу №51, Відділу ведення Державного реєстру виборців Бахмутської міської ради про визнання протиправним дій повернути позивачеві.

Повернення позовою заяви не позбавляє права повторного звернення до адміністративного суду в порядку, встановленому законом.

Ухала набирає законної сили після закінчення строку апеляційного оскарження, а у разі його апеляційного оскарження - з моменту проголошення судового рішення суду апеляційної інстанції.

Ухала може бути оскаржена до Першого апеляційного адміністративного суду шляхом подання апеляційної скарги через Донецький окружний адміністративний суд у дводенний строк з дня складання повного тексту ухвали.

Повний текст ухвали складено 18 липня 2019 року.

Суддя

Т.В. Логойда

